

Corona och Ekonomin

Makroekonomiska förklaringar och ekonomisk politik

John Hassler

Nobel Prize Museum 2020

Coronakrisen

- Största och mest globalt synkroniserade fall i BNP som vi sett så länge nationalräkenskaper funnits.
- Direkta orsakerna mycket speciella men väl kända:
 - Konsumtion och produktion av varor med stort innehåll av sociala kontakter måste minska för att minska smittrisk.
 - Produktionskedjor störda.
 - Investeringar skjutna på framtiden.
- Inte möjligt/lämpligt att försöka motverka den direkta chockens effekter på fallet i inkomster (BNP). Potentiell BNP har fallit och efterfrågestimulanser därför fel.
- En annan slags krispolitik behövs.

Vad för slags krispolitik?

- Två centrala stabiliseringspolitiska mål för krispolitiken:
 1. Förhindra självförstärkande återkopplingsmekanismer (särskilt de som går via finans och bostadsmarknaderna).
 2. Förhindra att krisen ger långvariga skador på ekonomin (konkurser, massarbetslöshet).
- Dessa mål inte i konflikt med varandra, tvärtom. Målkonflikterna nu förhållandevis små.
- Krisen kräver speciell politik som inte är bra i normala tider (betala människor för att vara hemma, ge massiva stöd till olönsamma företag, etc.).

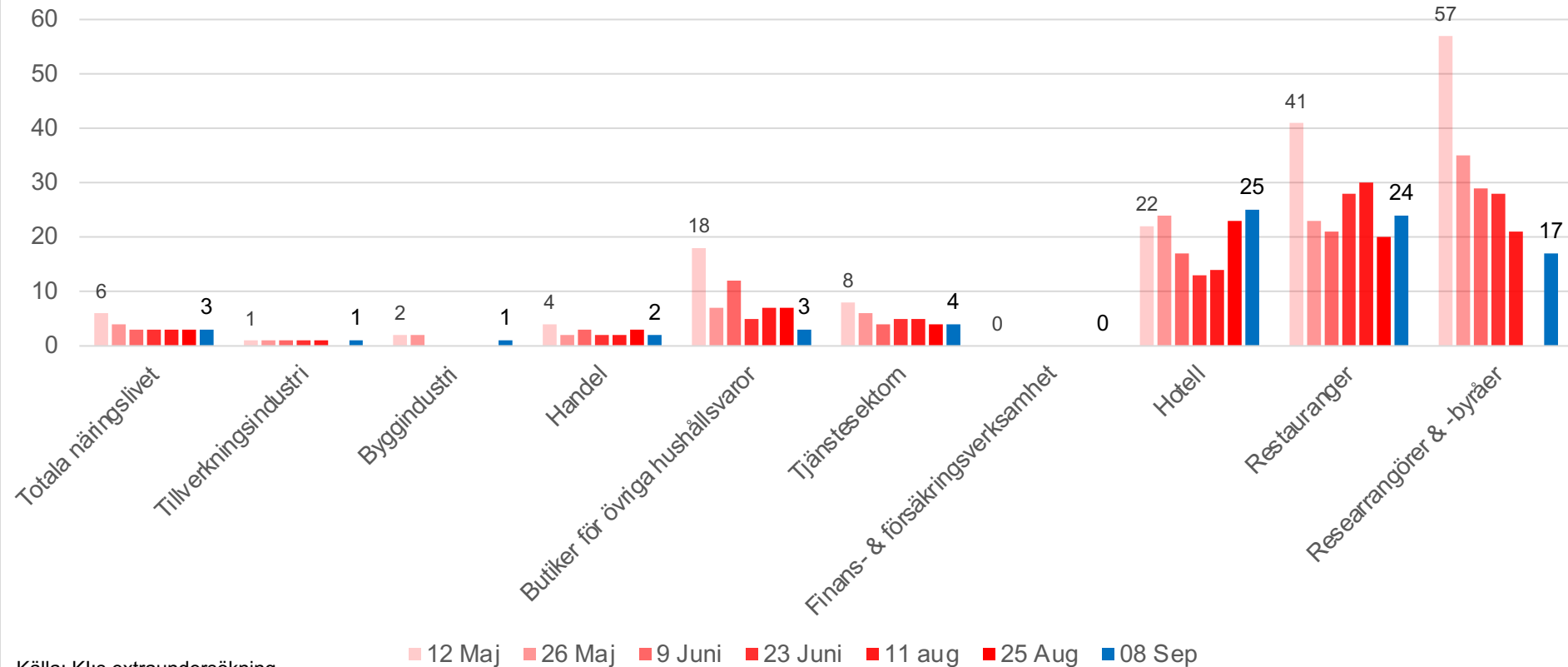
Hur har det gått hittills?

- Stora fall i BNP Q2 (jfr ett år tidigare), men klart mindre än jag förväntat och ungefär samma i våra grannländer.
 - Sverige 7,7%, Danmark 8,2%, Finland 6,3%, Norge 5,3%.
 - Tyskland 11,3%, Frankrike 18,9%, Italien 17,7%, Storbritannien 21,7%
 - USA 9,1%, Indien 23,9%, Brasilien 11,4%.
- Hittills har inte farhågorna om självförstärkande återkoppling besannats. Kraftiga åtgärder från centralbankerna sannolikt viktiga.
- Politik eller är våra ekonomier mer robusta än vi trodde?

Konkurser

- Har ännu inte ökat nämnvärt. Upp 11% i år. Under 90-tals krisen 3-dubblades antalet.
- Heterogent – mer i hotell och restaurang.
- Men faran är inte över.
- Fortsatt omsättningstapp runt 50% i restaurangbranschen och många företag har svaga balansräkningar.

Hög konkursrisk givet nuvarande förhållanden

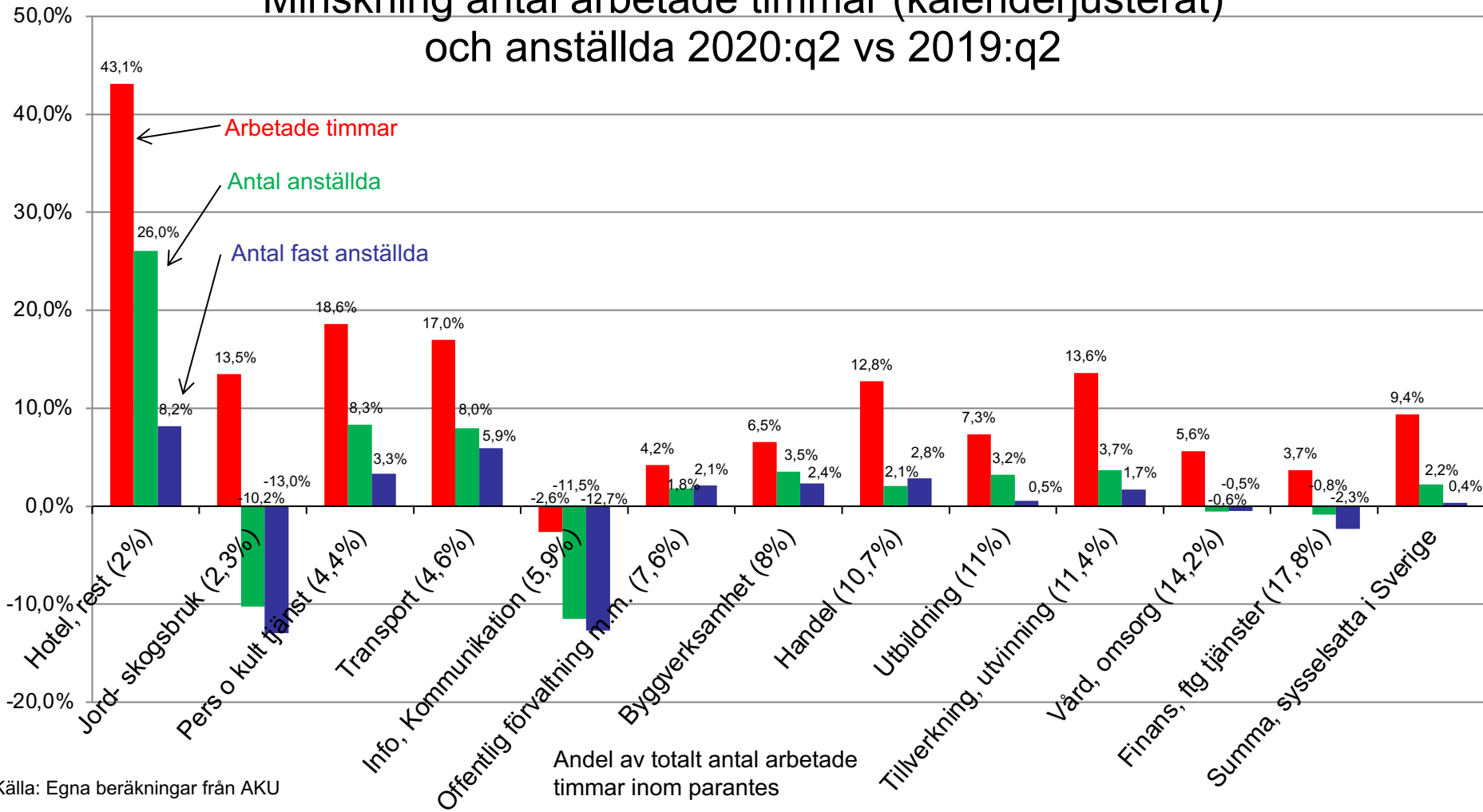

Källa: KI:s extraundersökning

Sysselsättning

- Initial stor oro för att stort fall i omsättning skulle leda till kraftigt fall i antal sysselsatta.
- Stort fall i arbetade timmar, men mycket mindre i sysselsättning.

Minskning antal arbetade timmar (kalenderjusterat) och anställda 2020:q2 vs 2019:q2

Slutsatser – läget

- Stor nedgång i omsättning och inkomster men mindre än jag befarat, både i Sverige och omvärlden.
- Inga betydande självförstärkande återkopplingsmekanismer (ännu) och inga massuppsägningar eller masskonkurser (ännu).
- Viss politik verkar ha fungerat (penningpolitik, korttidsarbete och uppskjutna skatter och avgifter), annan inte (omställningsstöd, krediter och hyresstöd).
- Ser mer bekymmersamt ut med smittläget i delar av vår omvärld.

Slutsatser – framtiden

- Tendenser att ekonomin vänder uppåt. Reglerade och frivilliga åtgärder mot smitta kommer fortsätta, kanske ett år. Bakslag möjliga.
- Stöd till korttidsarbete bör fortsätta, gärna kompletterad med vidareutbildning och alternativa arbetsuppgifter. Stimulanspaket inte lämpliga nu.
- Bättre precision i både smittskyddsåtgärder och stöd behövs. Förbered åtgärder om konkurser börjar öka. Kan gå snabbt.
- Statsfinansiell belastning litet bekymmer i Sverige.
- Läget ser hoppfullt ut men riskerna är inte borta och alla icke-corona relaterade problem i Sverige och omvärlden finns kvar.